

A Régiók Bizottsága véleménye „A vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezelése az Európai Unióban”

(2008/C 172/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- közvetíti a helyi és regionális önkormányzatok aggodalmait, amelyek mind a Földközi-tenger térségében, mind pedig Közép-Európában és az Atlanti-térségben aszályal kapcsolatos problémákat és olyan jelenségeket tapasztaltak, mint a szokatlanul száraz évek, a kiapadt víztározók, a föld alatti víztartó rétegekkel kapcsolatos problémák, a part menti víztartó rétegek szikésedése, a felszín alatti vizek szintjének csökkenése, a nem kielégítően megtervezett emberi beavatkozások révén a víztani helyzet változásai, a szokásos évszakonkénti csapadékmennyiségek megváltozása és természeti okok vagy emberi tevékenység következtében fellépő időszakos vízhiány, amelyek következményeit az Európai Bizottság már megemlítette az előkészítő munkái során;
- olyan, az összes tagállamban és régióban egységes vízügyi tervezést kér, amelyben az infrastruktúra-építésre fordított közösségi alapok az alábbi célokat szolgálják: vízvédelem, a hegyvidéki területek és a mocsarak védelme és az erdős területek helyreállítása, víztakarékosság és hatékony vízhasználat, a víz újraosztása a felhasználók között, valamint a súlyos aszály, illetve vízhiány következtében fellépő helyzetek enyhítése más vízforrásokból történő vízellátás révén;
- üdvözli egyrészt az Európai Bizottságnak a közös agrárpolitika állapotfelméréséről szóló közleményét, mivel belefoglalták a vízgazdálkodást mint a közös agrárpolitika új kihívását. Támogatja az Európai Bizottság azon megfontolásait, hogy vizsgálják meg, be lehet-e jobban vonni a vidéki és hegyvidéki területek fejlesztését célzó programokba a vízgazdálkodási kérdéseket. Azt ajánlja, hogy mérjék fel és tanulmányozzák, hogy a megművelt területek, valamint a vízkészletekben és erdőkben gazdag hegyvidéki területek milyen mértékben képesek hozzájárulni a légkör páratartalmához, a csapadékképzéshez és az éghajlatváltozás okozta elsivatagosodás megfékezéséhez;

Előadó: Francisco CAMPS ORTIZ, a Valenciai Regionális Kormány elnöke (ES/EPP)

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Európai Unióban a vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezeléséről

COM(2007) 414 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. kedvezően fogadja az Európai Bizottság európai vízhiányra és aszályra vonatkozó közleményét, tekintettel arra, hogy az teljes mértékben megfelel a vízpolitikáról szóló 2000/60/EK keretirányelvnek, amelynek a vízpolitika általános alapjaként kell szolgálnia az Európai Unió egész területén;
2. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy különbséget tesz az „aszály” és a „vízhiány” között, amelyek a következőképpen határozhatók meg: míg az aszály a rendelkezésre álló vízkészletek átmeneti csökkenését jelenti, például esőhiány miatt, a vízhiány azt jelenti, hogy a vízigény meghaladja a fenntartható módon felhasználható vízkészleteket;
3. megállapítja, hogy a vízhiány és az aszály olyan jelenségek, amelyek érintik az EU egyes területeit, és amelyekkel szemben a helyi és regionális adottságokat alapul véve kell fellépni;
4. sürgeti a tagállamokat, valamint az európai helyi és regionális önkormányzatokat, hogy lépjenek fel a vízvédelem, a vízzel való takarékoskodás, a veszteségek csökkentése és a víz újrahasonosításának kiépítése érdekében, hiszen bármely más alternatívát megelőzve ezek a vízhiány és az aszály elleni küzdelem kiemelt fontosságú feladatai; egyúttal olyan strukturális intézkedések megtételére szólít fel, amelyek alkalmasak a vízhiány és az aszály problémáinak fenntartható kezelésére;
5. hangsúlyozza, hogy a vízhiány és az aszály elleni küzdelem terén a legfontosabb az, hogy elkezdjük hatékonyan, takarékosan és fenntartható módon gazdálkodni a vízzel. A víztakarékosság energiamegtakarítást is jelent. Az energiához hasonlóan a víz is szükséges minden emberi, gazdasági és társadalmi tevékenységhez;
6. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a vízügyi keretirányelv alkalmazásában, a talaj- és vízhasználat tervezésében, a különböző gazdasági ágazatok fejlesztésében, a környezetvédelemben és a polgárok jó minőségű vízzel történő kielégítő mértékű ellátásának biztosításában;
7. megjegyzi, hogy a régióknak számos észrevételük lehet az Európai Bizottság által javasolt intézkedésekkel kapcsolatban, különös tekintettel az alábbiakra: a jó minőségű vízhez való hozzáférés biztosítása minden polgár számára; a felszíni és föld alatti víztömegek védelme; a vízhasználat ésszerű tervezése; a vízhiány megelőzése és rövid, közép- és hosszú távra vonatkozó megoldások keresése; a víz végső árának meghatározása; a víz felhasználók közötti elosztása és újraosztása; a víztakarékosság, a víz újrahasonosítása és a vízhasználati hierarchia betartása

minden gazdasági területen; a vízmennyiség/vízhozam egyes – belső vagy külső – vízgazdálkodási rendszerek közötti rugalmasságának és mobilitásának biztosítása; vízügyi és talajjavítási infrastruktúra-fejlesztés; aszályvédelmi tervek kidolgozása; az ismeretek elmélyítése és a tájékoztatás javítása; a gazdasági ágazatok mozgósítása, valamint a polgárok bevonása és a téma iránti figyelmük felkeltése;

8. megjegyzi, hogy a vízügy területén különösen érvényes a szubszidiaritás elve és a többszintű irányítás, mivel saját hatásköreiknek megfelelően az Unió, a tagállamok, a régiók és a helyi önkormányzatok feladata, hogy aszály és vízhiány esetén meghozzák a szükséges intézkedéseket a régiók közötti lojális és szolidáris együttműködés mechanizmusainak alkalmazásával;

9. utal rá továbbá, hogy jöllehet az Európai Unióban eltérnek az egyes területek éghajlati körülményei és vízhiány vagy aszály általi érintettségük, Európa területén – az európai vízpolitika elveinek tiszteletben tartásával – egységes megoldásokat kell alkalmazni. Éppen ezért a szubszidiaritás elvének megfelelően inkább a helyi és regionális megoldásokat kell előnyben részesíteni;

10. az ezt a létfontosságú erőforrást és annak védelmét érintő problémák megoldása érdekében minden egyes érintett tagállamon belül szolidaritásra, a szubszidiaritás elvének alkalmazására, valamint arra szólít fel, hogy a régiók és a települések vállaljanak vezető szerepet ezen a területen;

11. utal rá, hogy a tagállamoknak, illetve a regionális és helyi önkormányzatoknak elsőként a hatályban lévő vízügyi keretirányelv célkitűzéseit kell követniük. Ezért felkérjük az Európai Bizottságot, hogy határozottan követelje meg a vízügyi keretirányelv megvalósítását.

Az aszály és a vízhiány hatásait illetően

12. közvetíti a helyi és regionális önkormányzatok aggodalmait, amelyek mind a Földközi-tenger térségében, mind pedig Közép-Európában és az Atlanti-térségben aszályval kapcsolatos problémákat és olyan jelenségeket tapasztaltak, mint a szokatlanul száraz évek, a kiapadt víztározók, a föld alatti víztartó rétegekkel kapcsolatos problémák, a part menti víztartó rétegek szikesedése, a felszín alatti vizek szintjének csökkenése, a nem kielégítően megtervezett emberi beavatkozások révén a víztani helyzet változásai, a szokásos évszakonkénti csapadékmennyiségek megváltozása és természeti okok vagy emberi tevékenység következtében fellépő időszakos vízhiány, amelyek következményeit az Európai Bizottság már megemlítette az előkészítő munkái során;

13. támogatja az Európai Bizottság kötelezettségvállalását, mely szerint folytatni kell a vízhiány és az aszály ellen nemzetközi szinten, különösen az elsivatagosodás elleni küzdeletről szóló ENSZ-egyezmény és az éghajlat-változási ENSZ-keret-egyezmény révén folytatott küzdelmet;

14. utal az ENSZ éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoportja (IPCC) negyedik jelentésének 2007. november 17-én Valenciában ismertetett összegző dokumentumára, amely „nagy biztonsággal” előre jelezte, hogy az éghajlatváltozás miatt a Földközi-tenger medencéje számos felszáraz területének a vízkészletek csökkenésével kell számolnia;

15. megjegyzi, hogy a végső felhasználókhöz való közelségükből adódóan a helyi és regionális önkormányzatoknak kell elsőként szembenézniük az aszály és a vízhiány okozta problémákkal, ehhez pedig gyakran nincsenek meg a megfelelő eszközeik. Az önkormányzatok azok, akik tudják, hogy mely intézkedések jöhetnek szóba az adott terület esetében, és ők azok, akik más régiókkal és településekkel együttműködve képesek ezeket az intézkedéseket végrehajtani tagállami és uniós segítséggel.

A vízügyi tervezést és a racionális vízhasználatot illetően

A víz ára

16. rámutat arra, hogy a víz- és szennyvízdíj megállapítása különösen érzékeny és megkerülhetetlen területet jelent a hatóságok számára, amelyeknek – tekintettel a természeti, éghajlati és földrajzi eltérésekre, a régióként eltérő infrastrukturális helyzetre és a közszolgáltatások megszervezésének különbözőségére – össze kell egyeztetniük a fogyasztókat a vízforrások hatékony felhasználására sarkalló megfelelő ösztönzőket és a vízdíjaknak a fogyasztók anyagi helyzetére gyakorolt hatását;

17. megjegyzi, hogy a vízügyi keretirányelvben megjelenő, a *költségek megtérülése és a fogyasztó fizet* elve nem zárja ki a költségmegtérülés társadalmi, környezetvédelmi és gazdasági hatásainak, valamint az érintett területek védelmének és földrajzi, éghajlati feltételeinek figyelembevételét, oly módon, hogy ezeket az elveket a polgárokhoz legközelebb álló hatóságok alkalmazhassák;

18. azt ajánlja, hogy a vízdíj meghatározásakor a „szennyező fizet” elvet is vegyék számításba az erőforrással kapcsolatos integrált gazdálkodás második pilléréként. Ez az elv valamennyi fogyasztót a víz jobb felhasználására sarkallná, és lehetővé tenné a bevételek újraelosztását a különböző szükségleteknek és a megtett erőfeszítéseknek megfelelően;

19. elismeri, hogy a víztakarékosság, illetve a hatékony és ésszerű vízhasználat előmozdítása érdekében általánossá kell tenni a vízfogyasztás mérésére szolgáló mechanizmusokat;

20. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tartsa szem előtt a helyi és regionális önkormányzatok véleményét, tapasztalatait és az őket foglalkoztató problémákat a vízügyi árképzésről szóló tanulmányaiban, különösen az alábbi kérdésekben: a szigorú árképzés, amelynek következtében ez az erőforrás kizárólag a szolgáltatói és a fogyasztói ágazatok számára érhető el; az ellátás, a kezelés és a tisztítás jogi keretei; a vízügyi árképzés szociális és gazdasági hatásai, továbbá az erőforrás környezeti költségeinek kiszámítása;

Vízgazdálkodás – tervezés

21. úgy véli, hogy a megőrzésre és fenntarthatóságra irányuló földhasználat-tervezés, amely a helyi és regionális önkormányzatok hatásköre, a helyes vízgazdálkodás kulcseleme, és hogy fontos a stratégiai környezetvédelmi értékelési irányelv szigorú alkalmazása és azon európai vízgyűjtő területek meghatározása, amelyek időszakos vagy strukturális vízhiányban szenvednek;

22. javasolja, hogy az Európai Unió támogassa a régiók közötti vízügyi együttműködést és szolidaritást;

23. kiemeli, hogy a hatékony vízfelhasználás érdekében fontos, hogy az erőforrás elosztása a különféle felhasználási célok között módosítható legyen a körülmények függvényében. A tagállamok és a régiók feladata az ehhez szükséges infrastruktúra, valamint szabályozási és kormányzási mechanizmusok kialakítása, a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóság szempontjainak megfelelően;

24. üdvözli egyrészt az Európai Bizottságnak a közös agrárpolitika állapotfelméréséről szóló közleményét, mivel belefoglalták a vízgazdálkodást mint a Közös Agrárpolitika új kihívását. Támogatja az Európai Bizottság azon megfontolásait, hogy vizsgálják meg, be lehet-e jobban vonni a vidéki és hegyvidéki területek fejlesztését célzó programokba a vízgazdálkodási kérdéseket. Azt ajánlja, hogy mérjék fel és tanulmányozzák, hogy a megművelt területek, valamint a vízkészletekben és erdőkben gazdag hegyvidéki területek milyen mértékben képesek hozzájárulni a légkör páratartalmához, a csapadékképzéshez és az éghajlatváltozás okozta elsivatagosodás megfékezéséhez;

25. úgy véli, hogy a vízgazdálkodási tervezés a legmegfelelőbb eszköz a fenntartható területi fejlődéshez rendelkezésre álló vízmennyiség felméréséhez;

26. felszólít a hegyvidéki területek, a mocsarak és a zöld területek védelmét célzó intézkedések összehangolására az éghajlatváltozás hatásának tulajdonítható aszályok és vízhiány következményeinek enyhítése céljából, szem előtt tartva, hogy ehhez elengedhetetlen a környezetvédelmi szempontból felelős vízhasználat;

27. a vízügyi keretirányelvvel megegyezően úgy véli, hogy a vízigény kezelését és a vízhasználat megtervezését alapvetően a vízgyűjtő kerületek szerint kell végezni az azokhoz tartozó helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködésben, ezen alapelv tiszteletben tartása azonban nem vezethet ahhoz, hogy az egy adott régió vagy kerület határain átnyúló problémát megoldhatatlannak tekintsünk;

28. olyan, az összes tagállamban és régióban egységes vízügyi tervezést kér, amelyben az infrastruktúra-építésre fordított közösségi alapok az alábbi célokat szolgálják: vízvédelem, a hegyvidéki területek és a mocsarak védelme és az erdős területek helyreállítása, víztakarékosság és hatékony vízhasználat, a víz újraosztása a felhasználók között, valamint a súlyos aszály, illetve vízhiány következtében fellépő helyzetek enyhítése más vízforrásokból történő vízellátás révén (átterelés, víztározók, szocialitása) a 37. és az azt követő pontokban megfogalmazott feltételek mellett;

29. figyelembe veszi a szigetek és a hasonló helyzetben lévő területek egyedi vízgazdálkodási szükségleteit. Mivel e területeken korlátozott a rendelkezésre álló víz mennyisége, az alapellátás a tengervíz sótalanítása révén történhet. Ezekben az esetekben legfontosabb lépésként a hatékony vízgazdálkodást ajánlja, valamint azt, hogy optimalizálják az energiahatékonyságot, és megújuló energiaforrásokat használjanak, valamint garantálják a megfelelő tartalékokat biztosító tárolórendszerből történő vízhozzáférést, továbbá javítsák és állítsák helyre az esővíz összegyűjtését és tárolását szolgáló hagyományos infrastruktúrát;

30. az integrált vízgazdálkodásnak figyelembe kellene vennie a felszín alatti források mint tartalékok stratégiai szerepét az aszálykezelési tervekben és a vízellátásra vonatkozó készütségi tervekben;

31. határon átnyúló és államközi együttműködést sürget a helyes gyakorlatok kicserélésében és az intézkedések koordinálásában, hiszen Dél-Európában mindennapos, jól ismert és az éghajlat-változási folyamatok miatt egyre súlyosabb probléma a vízhiány, Észak-Európában pedig a gyakoribb áradások és vízhiány új kihívásokat jelentenek.

Az aszálykockázat-kezelési terveket illetően

32. úgy véli, hogy a különleges aszálykockázat-kezelési tervek kidolgozása megfelelő lépés a válságkezelés felől a kockázatkezelés irányába, és hogy a vízügyi keretirányelv eléggé rugalmas ahhoz, hogy ilyen terveket lehessen kidolgozni az érintett vízgyűjtő területekre;

33. úgy véli, hogy – amint már korábbi véleményekben kifejtettük – a követendő út az információcsere és a különleges aszályvédelmi jegyzőkönyvek vagy nemzeti szinten különleges kezelési tervek kidolgozása. Elismeri a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepét az integrált alkalmazkodási stratégiák meghatározásában, és sürgeti őket, hogy működjenek együtt a többi szereplővel, köztük a felhasználókkal is. Az éghajlatváltozás kontextusában a terveknek és az eszközöknek rugalmasnak kell lenniük, és elő kell segíteni az információ- és tapasztalatcserét. Kiemelendő, hogy ezt a feladatot egyetlen település és régió sem képes egyedül megoldani. A siker szempontjából döntő jelentőségű a források, ismeretek és adatok formájában nyújtott támogatás. A támogatás más települések és régiók bevált gyakorlatai révén adható, de a tagállamoknak és az EU-nak késznek kell lenniük arra, hogy segítsenek a támogatás elérhetővé tételében;

34. kéri, hogy alaposabban tanulmányozzák a természeti katasztrófákról és az éghajlatváltozásról szóló véleményekben foglalt iránymutatásokat, különös tekintettel a régiók „végrehajtói” szerepére az alkalmazkodási politikák tekintetében és az olyan kihívásokkal szemben, mint a migrációs áramlások, a jogszabályok kiigazítása, a felhasználói mentalitás megváltoztatása, és a pl. vízgyűjtő területekenként csoportosuló régiók közötti együttműködés megerősítése. Különösen felhívja a figyelmet arra, hogy Európa aszályokat, vízhiányt és a hozzájuk kapcsolo-

ló katasztrófákat mutató térképe az éghajlatváltozással átrajzolódik;

35. a közösségi források vízügyi infrastruktúrába történő beruházásra való felhasználásán kívül javasolja külön európai vízügyi program létrehozását is. E program forrásai a közösségi költségvetésben meglévő eszközök kereteiből származnának. Célja az lenne, hogy láthatóan és koherensen támogasson a legmodernebb technológiához való hozzáférésre, a bevált gyakorlatok megvalósítására, kommunikációs intézkedésekre, valamint a kormányzás javítására irányuló tevékenységeket, elősegítve ezzel egyfajta „víztakarékossági kultúra” kialakulását.

A közösségi alapok felhasználását illetően

36. hangsúlyozza, hogy az Európai Szolidaritási Alapot fel kell használni aszályval kapcsolatos katasztrófa-helyzetekben, és javasolja, hogy a közösségi polgári védelmi mechanizmus munkaterveibe építsék bele az aszályval kapcsolatos katasztrófa-helyzeteket, különleges jegyzőkönyvek hozzáadásával, és előrejelző mechanizmus révén az állandó megfigyelőközponttal egyeztetve.

A kiegészítő vízellátási infrastruktúrák fontolóra vételét illetően

37. úgy véli, hogy a kiegészítő vízellátási infrastruktúrák (átterelések, víztározók, sótalanítók) a súlyos aszályból eredő helyzetek megelőzését szolgálhatják, nem pótolják azonban a meglévő vízkészletekkel való felelősségteljes gazdálkodást;

38. a kiegészítő vízellátást ajánlja, amelyet akkor kell intézkedésként foganatosítani, amikor a vízügyi hierarchia figyelembe vételével, átfogó tervezés keretében valamennyi megelőző intézkedést végrehajtották már. A különböző infrastruktúrák alkalmazásának garantálnia kell a környezeti, társadalmi és gazdasági fejlődés fenntarthatóságát és egyensúlyát;

39. javasolja, hogy a megfelelő irányítási és elosztási infrastruktúrák révén megtisztított szennyvíz újrafelhasználását tekintse a keresleti oldal kezelését célzó intézkedésnek; hangsúlyozza, hogy valamennyi elengedhetetlen intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a szennyvizek tisztítása után nyert víz ne legyen ivóvízként felhasználható, és hogy jól meghatározott, higiéniai és ökológiai szempontból indokolt célokra legyen csak hasznosítható;

40. megítélése szerint a strukturális vízhiány és az ilyen területek számára még fenntarthatóan felhasználható erőforrások értékelését a vízügyi keretirányelvben előírt feltételek alapján lehetőség szerint be kell építeni a nemzeti, regionális, illetve helyi vízügyi tervbe, figyelembe véve a tervezési területek jövőbeli lehetőségeit és a környezetvédelmi korlátozásokat;

41. kedvezően értékeli a készletfeleslegek átterelését és a tagállamokon belüli különböző rendszerek közötti egyéb vízcseremódszereket mint a szolidaritás vízgazdálkodás terén történő megvalósulását – amennyiben garantált a környezet és a víztestek minőségének javítása, valamint a víztartó rétegek és az ökológiai vízmennyiség/vízhozam helyreállítása;

42. úgy véli, hogy az éghajlatváltozás kontextusában az energiahatékonyság és a fenntarthatóság döntő tényező a vízügyi tervezésben az alternatív vízhozam-kiegészítési módszerek kiválasztásában (átterelés vagy sótalanítás). A sótalanítás energiaigényes folyamat, amely ezért számottevő környezeti hatással jár, és csupán abban az esetben vehető lehetőségként figyelembe, amikor haszna jelentősebb, mint a káros hatása;

43. úgy véli, hogy a külső forrásból történő készletnövelés megvalósíthatóságával és jellemzőivel kapcsolatos döntéshozatal során figyelembe kell venni a tervezési területekre irányítandó vízkészletek beáramoltatásához szükséges kiegészítő infrastruktúrák környezeti hatásait, energiahatékonyságát és gazdasági költségeit;

44. arra a következtetésre jut, hogy a tájékoztatás, valamint a környezeti és gazdasági feltételeknek való megfelelés révén nagyobb esély teremthető a további vízellátási infrastruktúrák (átterelések, sótalanítók) létesítését illető társadalmi konszenzusra. A kiegészítő vízkészletet fogadó vízgyűjtő területeknek fokozott következetességet kell mutatniuk és különleges felelősséget kell tanúsítaniuk a vízfelhasználásban;

45. figyelmesen nyomon követi majd az Európai Bizottság kiegészítő vízellátási infrastruktúrákról szóló tanulmányait, különös tekintettel az átterelésre, a víztározókra és a sótalanításra.

A racionális vízfelhasználást lehetővé tevő technológiák és gyakorlatok alkalmazását illetően

46. támogatja a gazdasági tevékenységeknek, a döntéshozatali mechanizmusoknak és a hatékony vízfelhasználásnak a vízhiány és az aszály okozta kihívásokhoz való hozzáigazítására irányuló kutatás támogatását. Ezzel kapcsolatban úgy véli, hogy olyan ösztönzők kidolgozása, amelyek a szanitertechnológiák gyártóit gazdaságosabb és víztakarékosabb termékek előállítására buzdítják, az indokolatlan pazarlók megbüntetésére, szankciók kivetése az engedély nélküli fűrészekre és vízkitermelésekre, illeték- és/vagy adókedvezmények bevezetése, a hatékony vízfelhasználás ösztönzése minden területen, a tiszta ipari technológiák használatának előmozdítása, világos és állandó játékszabályok meghatározása a vízfelhasználók közötti jogátadáshoz és az idevonatkozó kompenzációk meghatározásához, valamint önkéntes megállapodások kidolgozása megfelelő megoldást jelenthet.

Az európai víztakarékosági kultúrát illetően

47. felszólítja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy szervezzenek a polgárokat célzó, a víz értékéről szóló tájékoztató, tudatosító és figyelemfelkeltő kampányokat, és az oktatási és képzési programokba építsék bele a felelősségteljes vízhasználat jelentőségét. Különös figyelmet kell majd fordítani a turisták és a területek között mozgó egyéb személyek tájékoztatására és a kérdés iránti figyelmük felkeltésére;

48. úgy véli, hogy a polgárok bevonása a vízügyi keretirányelv végrehajtásába és a vízügyi politika meghatározásába –

és különösen az aszálytervek kidolgozásába – maga is lehetőséget nyújt a felelős vízfogyasztással kapcsolatos tudatosításra, tájékoztatásra és felelősségre nevelésre, ezért kéri a hatóságokat, hogy ösztönözzék az állampolgári részvételt;

49. a piaci mechanizmusok fejlesztését javasolja, szigorítva a termékek életciklusa során alkalmazandó víztakarékosági kritériumokat, fontolóra véve az EMAS-hoz hasonló minőségi és tanúsítási rendszerek bevezetését a termelési folyamatokban, a környezetbarát tervezést és a „vízbarát” vagy „hatékony vízfelhasználású” termékcímkézést, annak érdekében, hogy a polgárok, valamint az állami és magánpiaci szereplők tisztában lehessenek fogyasztásuk vízhasználati következményeivel, és változtassanak fogyasztói magatartásukon;

50. úgy véli, hogy a megfelelő minőségi és tanúsítási rendszerekkel ösztönözni kell az infrastruktúrák és a berendezések környezetvédelmi hatékonyságát. A helyi és regionális önkormányzatok a városi építményekben és infrastruktúrákban elő tudják mozdítani a vízzel való takarékoságot és az újrahasznosítást. A régiók beruházások és az épületekről szóló irányelvet kiegészítő rendelkezések meghozatala révén elő tudják mozdítani, hogy az épületekben hasznosítsák a hűtőrendszerekben használt vizet és az esővizet, és a városokban és épületekben olyan kiegészítő rendszereket alkalmazzanak, amelyek révén ivásra alkalmatlan vizet használnak a takarítás, az öntözés és a tisztítás során. Az idegenforgalmi létesítményeket, köztük a golfpályákat, továbbá a gazdaságokat különösen rá kell bírni arra, hogy az általuk használt vizet újrahasznosítsák;

51. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak alapvető szerepük van a civil társadalommal és a gazdasági szereplőkkel való partnerségek kialakításában, a víztakarékoságot és a hatékonyság növelését célzó önkéntes megállapodások, ösztönzők és adók formájában;

52. megjegyzi, hogy a vízügy azon területek egyike, amelyen a legtöbb pénzt és erőfeszítést fektetik be a harmadik országokkal folytatott decentralizált együttműködésbe, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulnak a legaktívabb, legsűrűbb és a polgárokhoz legközelebb álló együttműködési hálózatokat. Az ENSZ millenniumi célkitűzéseinek az Európai Unió és a tagállamok segítségével történő megvalósítása érdekében sürgeti a régiók közötti együttműködést, valamint információ- és tapasztalatcserét;

53. sürgeti a bevált gyakorlatok cseréjét és a vízügygel kapcsolatos eszmecserét a régiók között annak érdekében, hogy a régiók értesülhessenek a helyes vízgazdálkodást illető eredményes tapasztalatokról.

Az európai információs rendszert illetően

54. úgy véli, hogy az európai vízügyi információs rendszer (WISE), valamint a mutatók figyelése olyan eszköz, amely megbízható információkat szolgáltat az európai aszályhelyzet alakulásáról, mértékéről és hatásairól;

55. hangsúlyozza a hatóságoknak az adatgyűjtésben, az alap-kutatás előmozdításában és az információk nyomon követésében betöltött szerepét. Ezért ösztönzi a közös módszertanok, illetve szükség esetén a kompatibilis és összehasonlítható mutatórendszerek kialakítását, valamint az ismeretek és a tapasztalatok cseréjét, és kiemelten fontosnak tartja a közigazgatási szervek ahhoz szükséges kapacitásépítését és koordinációját, hogy egész területükről teljes körű adatokkal rendelkezzenek. Az RB hasonlóképpen támogatja egy, az aszályal és az elsivatagosodással foglalkozó európai megfigyelőközpont felállítását a vízhiány alakulásának nyomon követése és az aszályok előrejelzése érdekében, az éghajlatváltozás időszakában;

A kutatást és a technológiai fejlődést illetően

56. egyetért abban, hogy terjeszteni kell a vízhiánnyal és az aszályal kapcsolatos tudományos kutatások eredményeit, és elő

kell segíteni a felhasználásukat és alkalmazásukat, valamint meg kell erősíteni és ösztönözni kell az Európai Unió hetedik kutatási keretprogramján belüli kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeket;

57. hangsúlyozza a régióknak a vízügyi technológiafejlesztés ösztönzésében játszott szerepét, hiszen a vízfelhasználás hatékonysága egyre fontosabb versenyképességi tényezőnek számít, ezért stratégiai feladatként ajánlja a régióközi együttműködés, információcsere és a technológiai platformokkal való stratégiai partnerség előmozdítását;

58. végül leszögezi, hogy az éghajlatváltozás kontextusában a vízhiány és az aszály jelentette kihívással való szembenézést célzó, megvalósított javaslatok rövid távon eredményesek lehetnek.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 10-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE
